

דומה – אך שונה

תרגילי לשימוש נכון

בזכרות תקינות

בעריכת חנה היאס

©

כל הזכויות שמורות

1. לפניכם זוגות של מילים בבניין הפעיל, ומשפטים לשיבוץ המילים. (בצהוב – ע"ע)

א. ציינו שורש מעל כל מילה מודגשת.

ב. שבצו כל אחת מן המילים במקום המתאים ובהטיה המתאימה במשפטים.

1. **מִשִּׁיר – מִשִּׁיר**

א. בסתיו העץ _____ עליו.

ב. אנו מתפללות שילדינו _____ ללכת בכל דרכיהם.

2. **הַשִּׁיב - הוֹשִׁיב – הַשִּׁיב**

א. המורה _____ את הילדים במעגל.

ב. המוצא הישר _____ את האבדה לבעליה.

ג. באופן לא צפוי ה' _____ רוח צפונית עזה.

3. **הַדִּיחַ - הַדִּיחַ**

א. היא _____ ברצון את כל ערמת הכלים.

ב. המנהל _____ את הפקיד העצל מתפקידו.

4. **הִנִּיא - הִנִּיעַ**

א. היה חשוב לנו _____ את העובדים לפעולה, כדי להיות מוכנים בזמן.

ב. האספסוף _____ את לב העם מאחרי ה'.

5. **הוֹרִיק - הוֹרִיק**

א. כמו בכל יום, גם הבוקר הילד _____ את פח האשפה בדרכו ללימודים.

ב. הַשְׂדָּה _____ ועלה בנו רצון לצלם אותו.

6. **הוֹשִׁיט - הוֹשִׁיט**

הדייג _____ את הסירה במיומנות.

אימי _____ לכל ילד את מנתו.

7. הותיר - התייר

א. איש לא _____ את חפציו בתחנה.

ב. איש לא _____ לנו להיכנס למבנה החדש.

8. הלין - הליון

א. בני ישראל _____ על משה, בכל פעם שעלה קושי במסעיהם.

ב. לוט _____ את המלאכים בביתו למרות הסכנה.

9. הסיח - הסיח

א. פעייתה של הכבשה _____ את דעתו של התינוק ממכאוביו.

ב. הילד _____ לפי תומו דברים שהשתיקה יפה להם.

10. הזיל - הזיל

התינוק _____ דמעות ללא סיבה.

הקמעונאי _____ את הסחורה בסוף העונה.

11. הקיר - הוקיר

א. למרות המסכה יכולתי _____ את שכנתי לשעבר.

ב. לאחר פטירת האדם רבים _____ אותו בגלל מעשיו הטובים.

12. העיז - העיז

א. הרועה _____ את הצאן לפנות ערב.

ב. החתול _____ להיכנס אל המטבח ולחטוף מנת בשר.

13. המיר - המיר

א. התייר _____ דולרים בשקלים.

ב. לדברי נעמי, ה' _____ לה מאוד.

11. לפניכם משפטים ובהם צמדי פעלים מודגשים.

בחרו בפועל המתאים בכל צמד ונמקו.

1. שים לב, שוב הַשְׁוִיֵת / הַשְׁוִיֵתָה בין חפצים שאין ביניהם מכנה משותף!

נימוק: _____

2. התלמיד שָׁאַל / הַשְׁאִיל את הספר מחברו לקריאה בימי החופשה.

נימוק: _____

3. חברי לָוֶה / הִלֹּוה לי שני שקלים עד מחר.

נימוק: _____

4. הזוג הצעיר שָׁכַר / הַשְׁכִּיר בשכונתנו יחידת חדר מרוהטת למספר חודשים.

נימוק: _____

5. הקשיש יָשַׁב / יֵשֵׁב על הספסל עד שתגיע המונית.

נימוק: _____

6. דודתי עלתה ארצה, וכיום היא נָגְרָה (מלרע) / נָגְרָה (מלעיל) בחצור.

נימוק: _____

7. הפעוט פיגר בריצתו אחרי אחיו וקרא לעברם: עֲמְדוּ / עֲמְדוּ!

נימוק: _____

8. שומרי הגבול קראו לעבר המסתננים: עֲצְרוּ / עֲצְרוּ!

נימוק: _____

9. המורה ביקשה: מְחַקוּ / מְחַקוּ את הלוח, בבקשה!

נימוק: _____

10. בבקשה, שְׁאַלוּ / שְׁאַלוּ בשלומי מדי פעם!

נימוק: _____

11. לקבלת שירות מנציג לְחַצוּ / לְחַצוּ ארבע או המתינו.

נימוק: _____

12. בְּחָרוּ / בְּחָרוּ באחת התשובות הנראית לכם נכונה ונמקו.

נימוק: _____

13. אנו כבר מוכנים, **בָּחֵנוּ** / **בָּחֵנוּ** אותנו כעת!

_____ נימוק:

14. הם **סָחְבוּ** / **סָחְבוּ** את הסלים הכבדים והתעייפו.

_____ נימוק:

15. ועכשיו **טָעְנוּ** / **טָעְנוּ** את הגמלים ונצא למסע!

_____ נימוק:

16. לא **נִרְאָה** / **נִרְאָה** לי שאספיק להיערך מוקדם היום.

_____ נימוק:

17. אם הקטן **יִטְפֹּל** / **יִטְפֹּל** שוב אל התינוקת, ננסה להעסיק אותו במשחק.

_____ נימוק:

18. הם **יֵאָלְצוּ** / **יֵאָלְצוּ** לוותר על ההקלות.

_____ נימוק:

19. בדורנו **מְעַטּוּ** / **מְעַטּוּ** אנשי עמל.

_____ נימוק:

20. אם תוכיחו את נאמנותכם, אז **תֵּאֱמָנוּ** / **תֵּאֱמָנוּ**.

_____ נימוק:

21. בבקשה מכם, **עֲזְבוּ** / **עֲזְבוּ** את הילד!

_____ נימוק:

22. בחודש האחרון **נִגְבּוּ** / **נִגְבּוּ** מיסים בסכום נמוך יחסית לחודש המקביל אשתקד.

_____ נימוק:

23. הבשר **נִצְלָה** / **נִצְלָה** היטב והוא ראוי למאכל בסעודת החג.

_____ נימוק:

24. ממש ברגע זה הוא **נִעְנָה** / **נִעְנָה** לבקשתי.

_____ נימוק:

25. בזכות המיקוד **יִקַּל** / **יִקַּל** לתלמידים לעמוד בבחינה.

נימוק: _____

26. בבקשה, נגן / נגן שוב את הנעימה הערבה הזאת.

נימוק: _____

III. לפניכם צמדי פעלים. נתחו כל פועל לשורש, בניין, זמן וגוף.

1. א. התגלה - _____ ב. התגלה - _____
2. א. מגר - _____ ב. מגר - _____
3. א. נקשל - _____ ב. נקשל - _____
4. א. אורך (מלרע) - _____ ב. עורך - _____
5. א. שוכחת - _____ ב. שוככת - _____
6. א. תוכל - _____ ב. תאכל - _____
7. א. מחינו - _____ ב. מחאנו - _____
8. א. יראו - _____ ב. יראו - _____
9. א. ירה - _____ ב. ירא - _____
10. א. מדבקות - _____ ב. מדבקות - _____
11. א. יחשב - _____ ב. יחשב - _____
12. א. פנס - _____ ב. הפנס - _____
13. א. להנות - _____ ב. להנות - _____
14. א. יעצב - _____ ב. יעצב - _____
15. א. תרצה - _____ ב. תרצה - _____
16. א. יערך - _____ ב. יארך - _____
17. א. יערב - _____ ב. יערב - _____

מדינת ישראל
משרד החינוך
הפיקוח על המקצועות העצמאיים

18. א. הַחֲלִיק - _____ ב. הַתְּחַלֵּק - _____
19. א. אִמְשִׁיד - _____ ב. יִמְשִׁיד - _____
20. א. אִישׁוֹן - _____ ב. יִישׁוֹן - _____
21. א. אֶהְדֵּר - _____ ב. יְהַדֵּר - _____
22. א. אֶלְמַד - _____ ב. יִלְמַד - _____
23. א. לְרַפּוֹת - _____ ב. לְרַפֵּא - _____
24. א. לְקַרְא - _____ ב. לְקַרוֹת - _____
25. א. נוֹעֲצִים - _____ ב. נוֹעֲצִים - _____
26. א. נוֹכְחִים - _____ ב. נוֹכְחִים - _____
27. א. נִפְטֵר - _____ ב. נִפְתֵּר - _____
28. א. הַחִיל - _____ ב. הִכִּיל - _____
29. א. הַגְדִּישׁ - _____ ב. הַקְדִּישׁ - _____
30. א. מַגְבִּיל - _____ ב. מַקְבִּיל - _____
31. א. נִחְצָה - _____ ב. נִחְצָה - _____
32. א. נִכְחַנוּ - _____ ב. נוֹכְחַנוּ - _____
33. א. חִזְקוּ - _____ ב. חִזְקוּ - _____
34. א. נַעֲשֶׂה - _____ ב. נַעֲשֶׂה - _____
35. א. נִמַּס - _____ ב. נִמַּס - _____
36. א. הִרְיעַ - _____ ב. הִרְיעַ - _____
37. א. יַחְוּגוּ - _____ ב. יַחְוּגוּ - _____

מדינת ישראל
משרד החינוך
הפיקוח על המקצועות העצמאיים

IV. הגדירו כל מילה או שבצו אותה בצירוף שימושי, כך שיתברר הבדל המשמעות בין המילים הדומות.

_____	מתלה -	_____	מתלה -
_____	חקלאי -	_____	חקלאי -
_____	ודאי -	_____	ודאי -
_____	אקראי -	_____	אקראי -
_____	עתונאי -	_____	עתונאי -
_____	קדאי -	_____	קדאי -
_____	תפל -	_____	טפל -
_____	רציף -	_____	רציף -
_____	טפסון -	_____	טפסון -
_____	סגל -	_____	סגול -
_____	ערום -	_____	ערום -
_____	זהוב -	_____	זהב -
_____	כליה -	_____	כליה -
_____	נערה -	_____	נערה -
_____	מקור -	_____	מקור -
_____	נכה -	_____	נכה -
_____	מועצה -	_____	מועצה -
_____	פעוט -	_____	פעוט -
_____	כרוז -	_____	כרוז -
_____	נמלים -	_____	נמלים -
_____	תעיה -	_____	תעיה -

V. לפניכם צמדי מילים. שבצו כל מילה במשפט, כך שיתברר הבדל המשמעות בין המילים הדומות.

1. יָצוּר -

- יָצוּר -

2. סְעָרָה -

- סְעָרָה -

3. מַחֵק -

- מוֹחֵק -

4. הַשְׁהִיָּה -

- הַשְׁעִיָּה -

5. הַתְרָאָה -

- הַתְרַעָה -

6. כְּהָה -

- קְהָה -

7. מְגַהֵץ -

- מְגַהֵץ -

8. מְחַלֵּץ -

- מְחַלֵּץ -

9. מְחַשֵּׁב -

- מְחַשֵּׁב -

10. מְפַצֵּחַ -

- מְפַצֵּחַ

11. קִפְּל -

- קִפְּל -

12. יָבוֹא -

- יָבוֹא -

13. נִקְוִי -

- נִקְוִי

מדינת ישראל
משרד החינוך
הפיקוח על המקצועות העצמאיים

_____	14. מְנִיָּה -
_____	מְנִיָּה -
_____	15. מְנוּי -
_____	מְנוּי -
_____	16. חֲגוּרָה -
_____	חֲגוּרָה -
_____	17. נְגִיף -
_____	נְגִיף -
_____	18. כְּרֹד -
_____	כְּרֹד -
_____	19. פְּקַח -
_____	פְּקַח -
_____	20. צְטוּט -
_____	צְטוּט -
_____	21. שְׂכָד -
_____	שְׂכָח -
_____	22. שְׂדָרָה -
_____	שְׂדָרָה -
_____	23. מְכַשְׁפֵּשׁ -
_____	מְקַשְׁקֵשׁ
_____	24. רְשׁוּת -
_____	רְשׁוּת -
_____	25. לְקוּחוֹת -
_____	לְקוּחוֹת -
_____	26. חֲמִים -
_____	חֲמִים -
_____	27. פֶּד -
_____	פֶּח -
_____	28. צָר -
_____	צָר -

_____	29. חג –
_____	חג –
_____	30. מגן –
_____	מגן –

VI. במשפטים שלפניכם מילים מודגשות. המילים מופיעות בניקודן בשורה שאחרי המשפטים.

העתיקו את ניקוד המילים המודגשות לפי משמעותן. (הבחינו בין צורן גזירה לצורן נטייה!)

1. רופאה כתבה בהפניה לאורטופד : א. נא לבדוק את היציבה של החולה. ב. חשד לפריצה של חוליה 7 בעמוד השדרה.
2. אלמנת הפריץ, כלומר הפריצה, הייתה עתירת נכסים, ולעיתים גם נדיבה. עם זאת היא הייתה תקיפה מאוד בכל הנוגע להפרות משמעת מצד המשרתים.
3. לצערנו, שוב היה ניסיון תקיפה מצד עובד זר. לכן הוגשה נגדו עתירה בבית המשפט.
4. ההתנהלות הכלכלית שלו יציבה ומחושבת.

יציבה - יציבה - טפילה - טפילה - תקיפה - תקיפה - פריצה - פריצה - עתירה - עתירה

VII. לפניכם צמדים של שמות במשקלים: הקטלה – אקטלה ואחרים ולצידם - הגדרות.

מתחו קו בין כל שם להגדרה שלו.

א. הבחנה - אבחנה

1. דיאגנוזה 2. תפיסת ההבדל

ב. הבטחה - אבטחה

1. התחייבות 2. סיפוק אמצעי הגנה

ג. הזכרה - אזכרה

1. העלאה בזיכרון 2. מעמד לזכרו של נפטר

ד. הזעקה - אעקה

1. צליל שמופק על ידי מנגנון ומופעל בשעת סכנה 2. קריאה לעזרה

ה. אסדרה - הסדרה

1. מערכת של תקנות בתחומי מינהל ציבורי 2. ארגון

ו. הודעה – מודעה

מדינת ישראל
משרד החינוך
הפיקוח על המקצועות העצמאיים
1. ידיעה לפרסום בשלט או בתקשורת הכתובה 2. העברה של מידע לציבור

ז. הובלה – תובלה

1. אמצעים להעברת סחורות או להסעת בני אדם 2. העברה ממקום למקום. בהשאלה - הנהגה